

50 000 & 1
SEAPs

ENERGY MANAGEMENT
FOR SUSTAINABLE
ACTION PLANS

Daugavpils pilsētas enerģijas politika

„ILGTSPĒJĪGA ARHITEKTŪRA UN BŪVNICĪBA BŪTISKI IETEKMĒ EKOLOĢIJU, JO ĒKAS IR LIELĀKIE ENERĢIJAS PATĒRĒTĀJI”/ arhitekts Štefans Bēnišs

ENERĢIJAS DIENA
24.02.2017.

Valsts politika

- **09.02.2016. apstiprinātas «Energētikas attīstības pamatnostādnes 2016.–2020.gadam»**
- **Energoefektivitātes likums (pieņemts 03.03.2016.):**
  - izstrādāt un pieņemt energoefektivitātes plānu kā atsevišķu dokumentu vai kā pašvaldības teritorijas attīstības programmas sastāvdaļu, kurā iekļauti noteikti energoefektivitātes mērķi un pasākumi;
  - Republikas pilsētu pašvaldības ievieš sertificētu energopārvaldības sistēmu (līdz 2017.gada 1.aprīlim);
  - Turpmāk, vērtējot projektus, pašvaldības, kurās ir ieviesta EPS, saņem maksimāli iegūstamo punktu skaitu.

Enerģijas politika

Atbilstoši 2014.gadā apstiprinātiem DIAS 2030, DAP 2020:

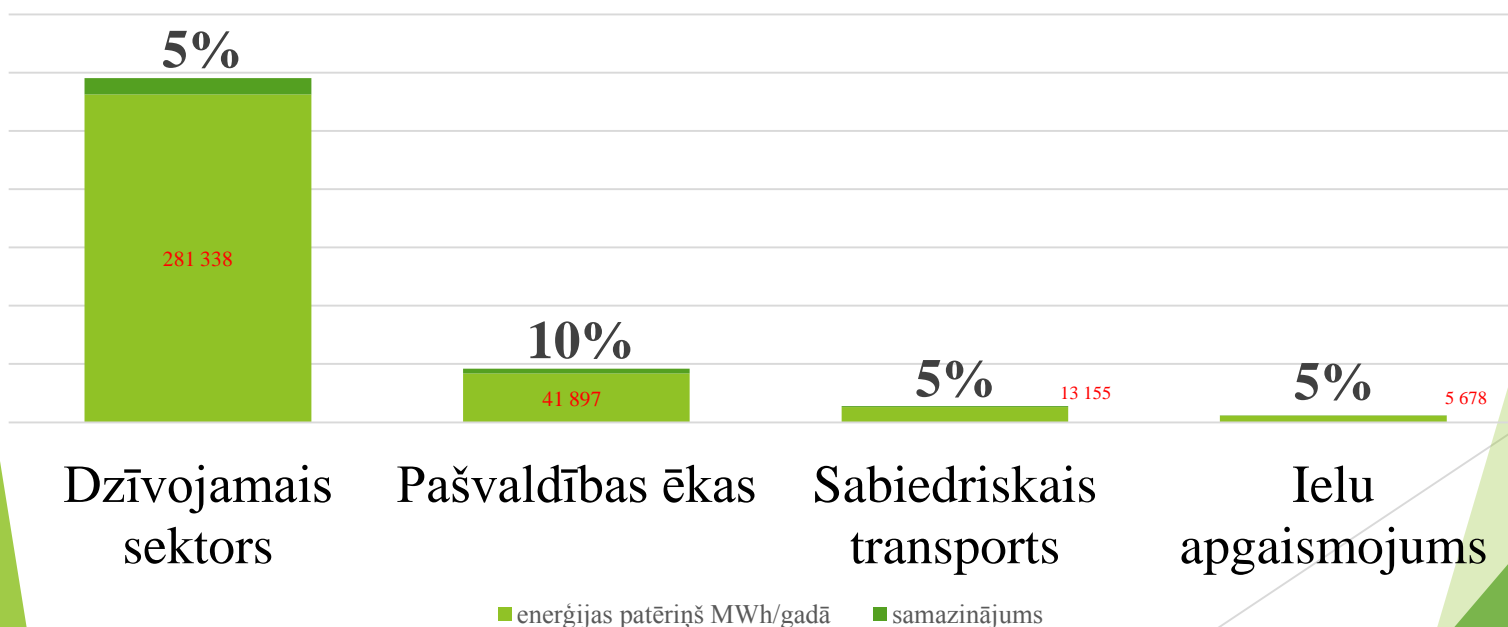
Apstiprināts (10.11.2016) Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas enerģijas rīcības plāns

<https://www.daugavpils.lv>
Sākums | Vide | Enerģija

Daugavpils enerģijas politika

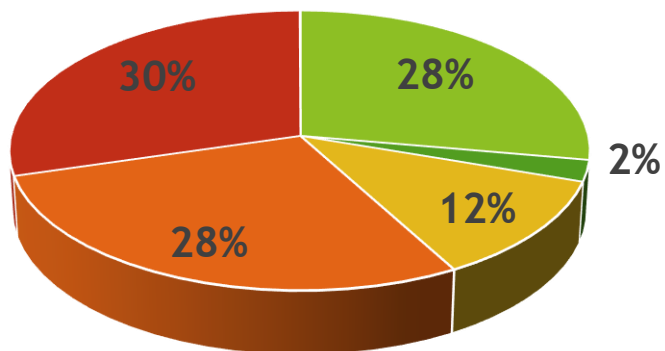
- ✿ samazināt pilsētas radītās **CO₂** emisijas **par 10% 2020.gadā** attiecībā pret 2010.gadu, bet ilgtermiņā līdz **2030.gadam – par 40%**

ENERĢIJAS PATĒRIŅA SAMAZINĀJUMS 2020.g.

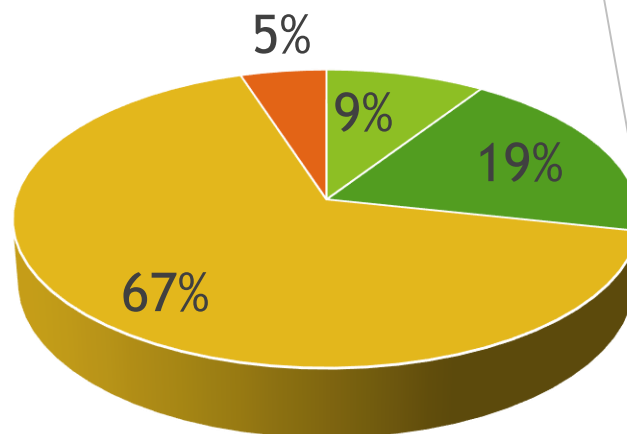

■ enerģijas patēriņš MWh/gadā ■ samazinājums

Investīcijas IERP īstenošanai

- Pašvaldību ēkas, aprīkojums/iekārtas
- Dzīvojamās ēkas
- Ielu apgaismojums
- Siltumapgāde
- Transporta / mobilitātes plānošana
- Informētības pasākumi un vietējā tīkla izveide

- pašvaldības līdzekļi
- privātie (kapitālsabiedrības)
- ES fondu līdzekļi
- Valsts

Kopējās investīcijas ap 61.1 milj. eiro

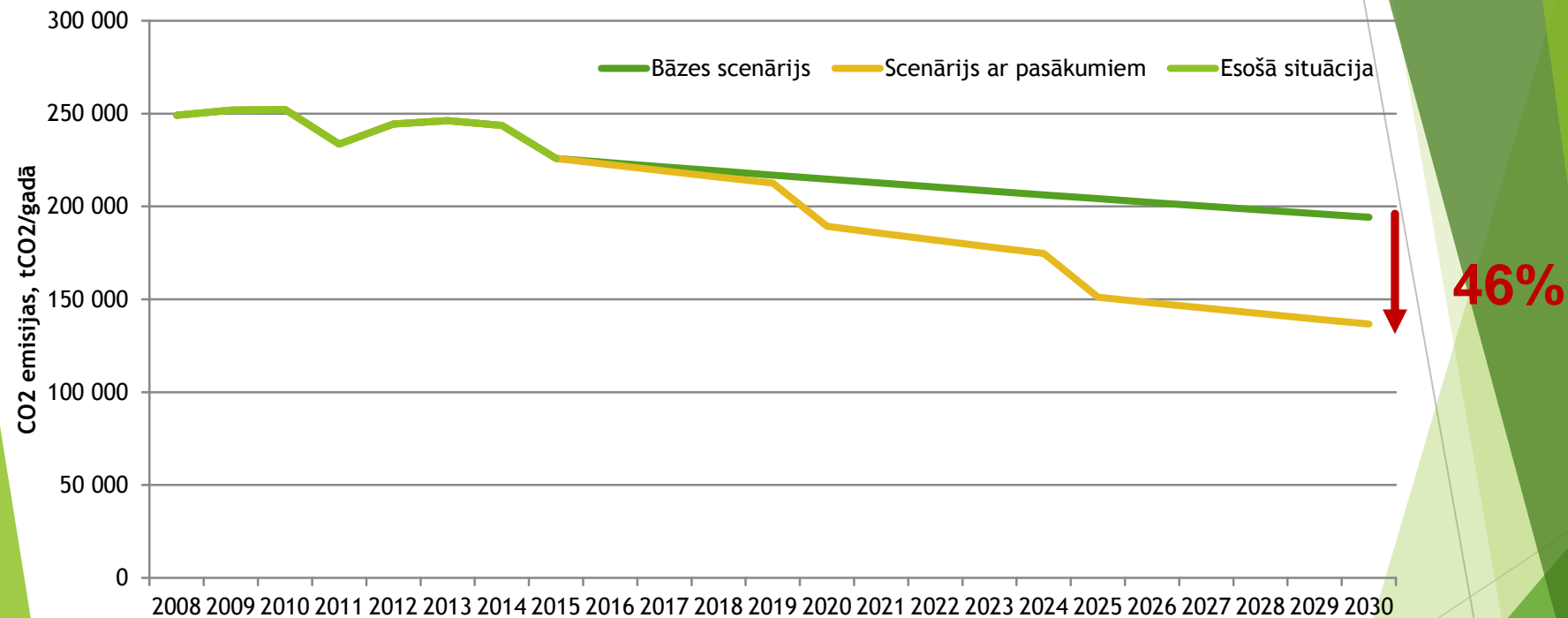
Daudzdzīvokļu ēkas
(siltumenerģija)
SIA „DDzKSU”

- Monitorings un energoefektivitātes rādītāju analīze
- Prioritāri veicināt energoefektivitātes pasākumus
- Iedzīvotāju motivēšana, informēšana

*Atbilstoši IERP, DAP 2020, utt.

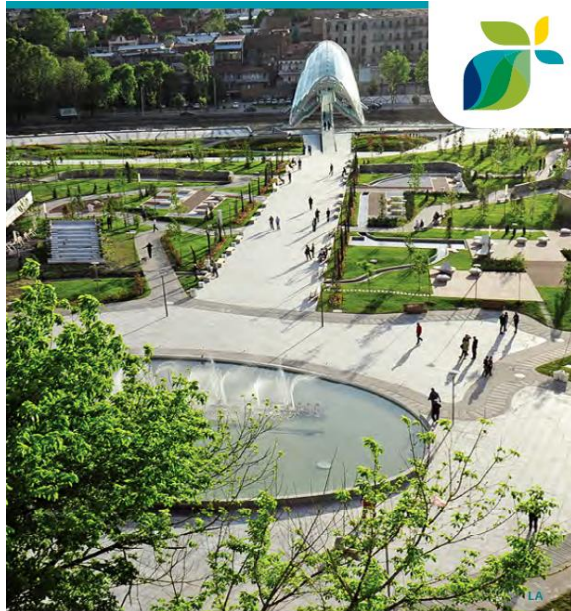
!
daudzdzīvokļu ēkas (856).

PROGNOZĒTĀS CO₂ emisijas

Parakstīts Pilsētu Mēru pakts

Pilsētu mēru pakts
enerģētikas & klimata
jomā

Pilsētu mēru pakts
enerģētikas un klimata jomā

Par Paktu Rīcība Līdzdalība Atbalsts Prese

Meklēt... OK latviešu (lv)

Pakta parakstītāji

Daugavpils

CO₂ 2030 ADAPT

Overview

Signatory

Mayor (or equivalent): JĀNIS LĀČPLĒSIS
Ledzīvotāju skaits: 95,467 ledzīvotāji
Website: <http://https://www.daugavpils.lv>

Covenant status

Date of adhesion: 10 novembris 2016

Signature → Action Plan submitted → Results monitored

Contact

Main contact: PĒTERIS DZALBE
Position: City Council vice-chairman

Meklēt Pakta parakstītāju

Meklēt Pakta parakstītāju... OK

Lejupielādēt
Pilsētu mēru pakta tekstu

Jaunākie rīcības plāni

Kontich, Belgium CO ₂ emissions reduction target by 2020	-20%
Boechout, Belgium CO ₂ emissions reduction target by 2020	-20%
Commune urbaine de Benslimane, Morocco CO ₂ emissions reduction target by 2020	-20%
Stabroek, Belgium CO ₂ emissions reduction target by 2020	-20%

Pašvaldības ikgadējs IERP ieviešanas novērtējums
IERP uzraudzības monitoringa ziņojuma iesniegšana (x 2 gados)

Daugavpils pilsētas pašvaldības Attīstības departaments

www.daugavpils.lv

Daugavpils enerģijas politika

pašvaldība šo politiku ir apņēmusies ieviest, ņemot vērā EPS pamatprincipus, atbilstoši LVS EN ISO 50001:2012 standartam.

enerģopārvaldības sistēma ieviesta kā IERP sastāvdaļa

Enerģijas politika

Izveidota un ieviesta sertificēta Energopārvaldības sistēma*

*Atbilstoši IERP, Energoefektivitātes likumam

SERTIFIKĀCIJAS UZRAUDZĪBA

50000&1
APs

ENERGY MANAGEMENT
FOR SUSTAINABLE
ACTION PLANS

□ Ikgadējā uzraudzība

□ audita vizīte:

- ✓ pārbaudīta dokumentācija,
- ✓ darbinieku kompetence,
- ✓ pēc nejaušas izvēles principa atlasīti un apmeklēti objekti.

□ Novērojumu / neatbilstību novēršana.

ISO 50001 standarta prasības

- ❑ Vispārīgie nosacījumi
- ❑ Vadības **atbildība**:
  - ✓ Augstākā vadība
  - ✓ Pārvaldības atbildīgie
- ❑ **Enerģijas politika**
- ❑ **Energoplānošana**:
  - ✓ Normatīvie nosacījumi
  - ✓ Enerģijas **pārskats**
  - ✓ Enerģijas **bāzes līnija**
  - ✓ Energoefektivitātes **rādītāji**
  - ✓ **Mērķi un energopārvaldības rīcības plāns**

ISO 50001 standarta prasības

Ieviešana un darbība:

- ✓ Kompetence, apmācības un informētība
- ✓ Komunikācija
- ✓ Dokumentācija
- ✓ Darbības kontrole
- ✓ Projektēšanas plānošana
- ✓ Iepirkumi

Pārbaude:

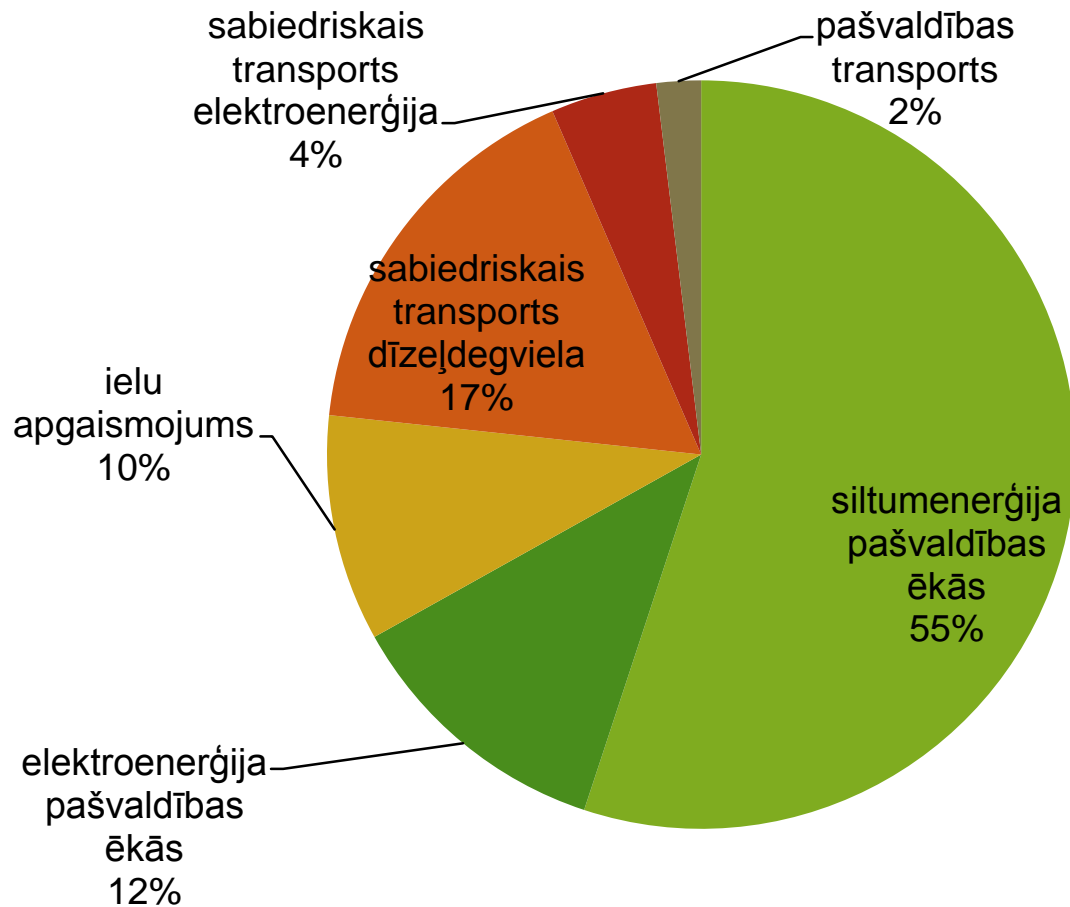
- ✓ **Monitorings, mērījumi un analīze**
- ✓ Atbilstības novērtēšana
- ✓ Iekšējais audits
- ✓ Neatbilstības, korektīvas un preventīvas darbības
- ✓ **Ierakstu kontrole**
- Pārvaldības ziņojums

Energopārvaldības sistēma (EPS)

- līdzeklis, lai sekotu līdzi visu ēku ikmēneša siltumenerģijas, elektroenerģijas un ūdens patēriņam
- enerģijas politikas ieviešanas instruments, kas nepieciešams korektai un mērķtiecīgai investīciju plānošanai, lai ilgtermiņā samazinātu pašvaldības enerģijas patēriņu līdz ar to arī uzturēšanas izmaksas

Energopārvaldības sistēma

Galvenie enerģijas patērētāji Daugavpils pilsētas pašvaldībā 2016.gadā

EPS robeža

3 SEKTOROS 3 ATBILDĪBAS:

Ielu publiskais apgaisojums

(Komunālās
saimniecības pārvaldes
elektroinženiere)

Sabiedriskais transports

(AS «Daugavpils
satiksme» galvenais
enerģētīķis)

Pašvaldības ēkas (enerģija)

(Īpašuma pārvaldīšanas
departaments/ Izglītības
pārvalde)

Pašvaldības ēkas (enerģija)

- ✿ 100 publiskās ēkas,
- ✿ 47% ir daļēji vai pilnībā renovētas,
- ✿ vidējais īpatnējais siltumenerģijas patēriņš 180 kWh/m² gadā (renovētām – 162).

* plānots ietvert arī kapitālsabiedrību ēkas (30) 2018./2020.g.

!
kapitālsabiedrību ēkas (30), nomā nodotas ēkas (10), brīvas ēkas (20)

EPS atbildīgie

DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJA
VIETNIEKS

ĪPAŠUMA PĀRVALDĪŠANAS
DEPARTAMENTA VADĪTĀJS
(atbildīgs par pašvaldības ēkām)

ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTA STRATĒGISKĀS PLĀNOŠANAS UN
STARPTAUTISKO SAKARU NODAĻAS TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS
PLĀNOTĀJS (ENERGOPĀRVALDNIKIS)

ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTA
STRATĒGISKĀS PLĀNOŠANAS
UN STARPTAUTISKO SAKARU
NODAĻAS VADĪTĀJS

ĪPAŠUMA PĀRVALDĪBAS
DEPARTAMENTA ĪPAŠUMA
UZTURĒŠANAS UN
PĀRVALDĪŠANAS NODAĻAS
VADĪTĀJS

CENTRALIZĒTO IEPIRKUMU
NODAĻAS VADĪTĀJS

KAPITĀLSABIEDRĪBU
PĀRRAUDZĪBAS NODAĻAS
VADĪTĀJS

IZGLĪTĪBAS PĀRVALDES
ENERĢĒTIĀJS (atbildīgs par
izglītības iestāžu ēkām)

KOMUNĀLĀS SAIMNIECĪBAS
PĀRVALDES ELEKTROINŽENIERIS
(atbildīgs par EPS publisko ielu
apgaisojumu)

AS «DAUGAVPILS SATIKSME» GALVENAIS ENERĢĒTIĀJS
(atbildīgs par EPS sabiedrisko transportu)

VADĪBAS GRUPA:

- pārraudzīt, lai tiktu īstenots IERP un ieviesta, uzturēta un nepārtraukti uzlabota EPS, atbilstoši ISO 50001 standarta prasībām.

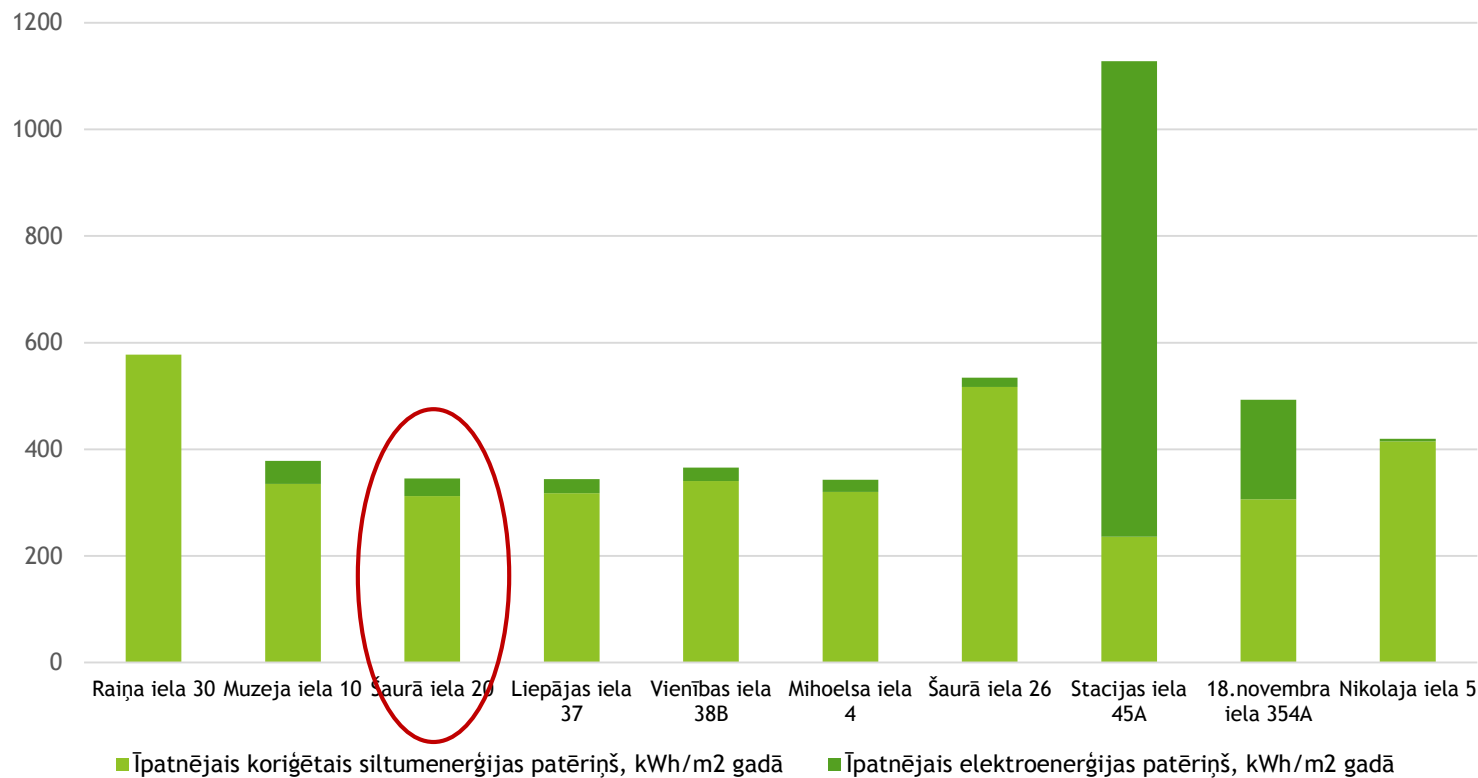
EPS ieviešana

Mērķi līdz 2017. gada nogalei:

- nodrošināt siltumenerģijas patēriņa samazinājumu gan 10 pašvaldības ēkās (visaugstākie īpatnējie siltumenerģijas patēriņi), gan arī citās **par 3%**;

EPS Rīcības līdz 2017. gada nogalei:

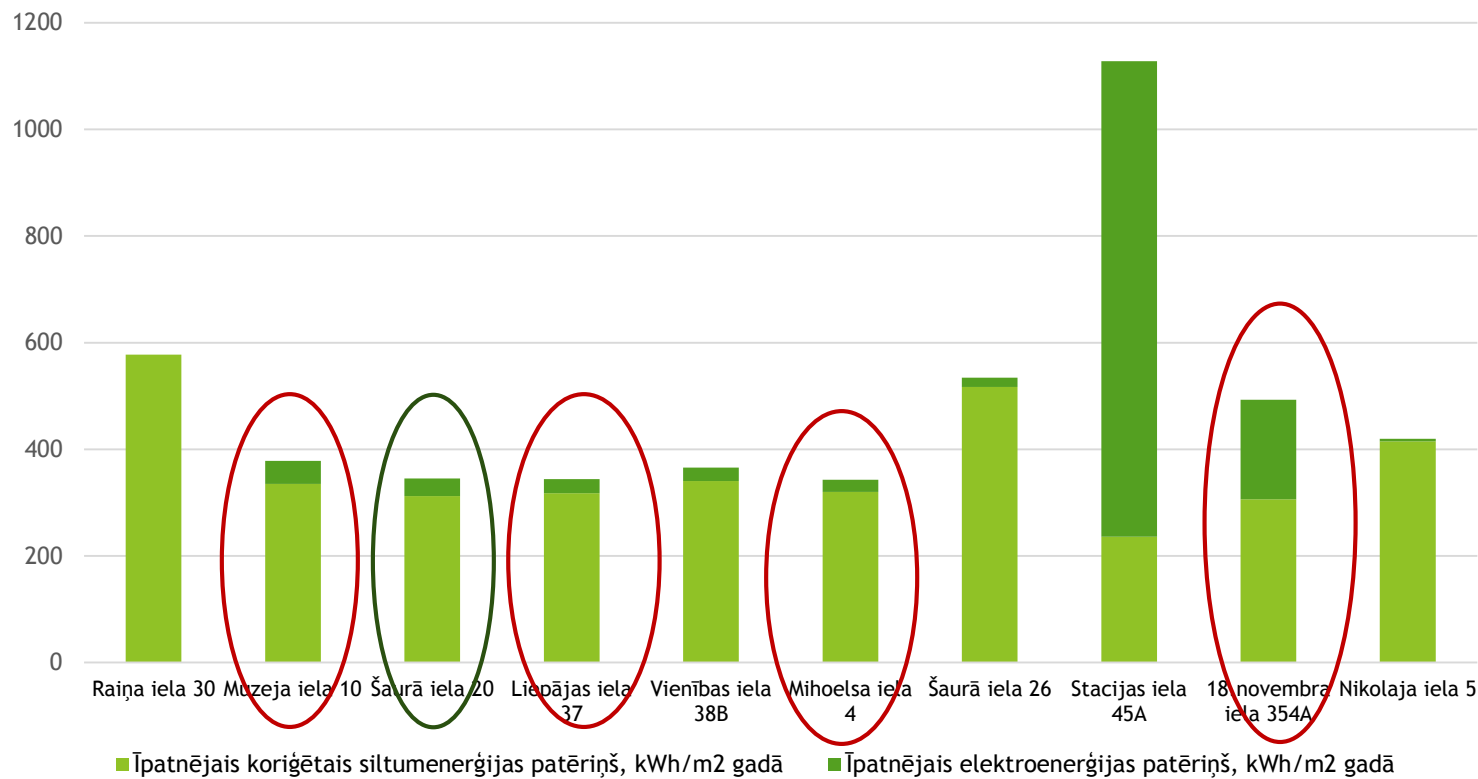
PAŠVALDĪBAS ĒKAS (10) AR VISLIELĀKO ENERĢIJAS PATĒRĪŅU
pēc vidējā īpatnējā enerģijas patēriņa 2014.-2016.gados

EPS Rīcības līdz 2018./2019.g.

PAŠVALDĪBAS ĒKAS (10) AR VISLIELĀKO ENERĢIJAS PATĒRIŅU
pēc vidējā īpatnējā enerģijas patēriņa 2014.-2016.gados

EPS Rīcības līdz 2017. gada nogalei:

- Organizēt **apmācības** par iespējām samazināt enerģijas patēriņu
- EPS Monitoringa **platformas** izveide
- **Energoefektivitātes paaugstināšanas projekti** pašvaldības ēkās (3.pii; 5.pii, Poļu ģim. Marijas ielā 1D; Kultūras pils; 26.pii), piesaistot ES un valsts finansējumu.
- **Ieplānot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus citās pašvaldības ēkās**, kurās ir visaugstākie īpatnējie enerģijas patēriņi.
- Nodrošināt Daugavpils pašvaldības sertificētas **EPS uzraudzību**, utt.

DARBĪBAS KONTROLE

- Datu nolasīšanas instrukcija (apstiprināta Izglītības pārvaldei, plānots arī Īpašuma pārvaldīšanas departamentam).
- Datu uzskaitē un energoefektivitātes rādītāju analīze energopārvaldības **tiešsaistes monitoringa platformā**.
- **Noviržu reģistra aizpildīšana (E11.03) sadarbībā ar ēkas atbildīgo darbinieku!**
- Ārkārtas gadījumā neatbilstības tiek reģistrētas un analizētas (E11.04)
- Informēta Domes vadība, vadības darba grupa.

INSTRUKCIJA datu nolasīšanai

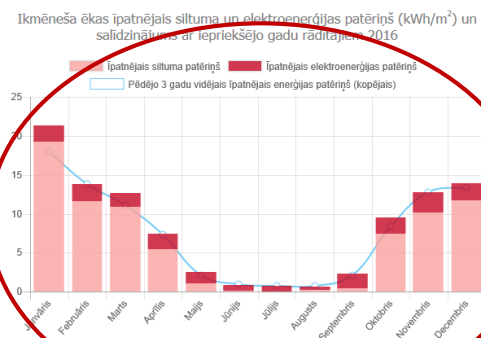
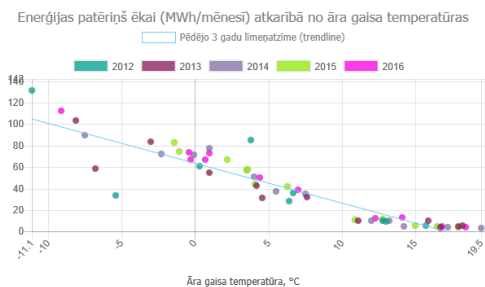
- Konkrētās ēkas atbildīgais speciālists nolasa no skaitītājiem siltumenerģijas, elektroenerģijas un aukstā ūdens **patēriņa datus nākamā mēneša pirmajā dienā.**
- Ikmēneša patēriņa datus (MWh, kWh, m³) **ievada** Daugavpils pilsētas pašvaldības energopārvaldības tiešsaistes monitoringa **platformā** www.energoplanosana.lv.

INSTRUKCIJA datu nolasīšanai

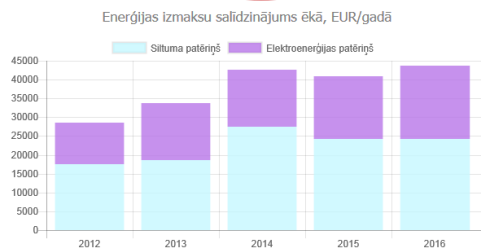
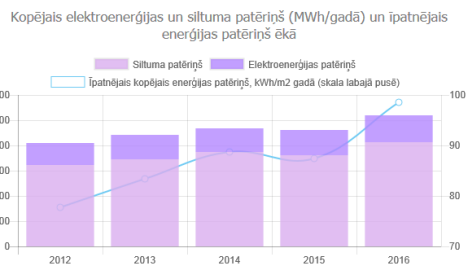
- Gadījumā, ja konkrētajā mēnesī tiek **konstatēta novirze**, tad ēkas atbildīgais specialists papildus **nosuta informāciju** atbildīgajam (IP enerģētiķim, ĪPD būvinženierim) **par konkrētajā mēnesī enerģijas patēriņu ietekmējošajam aktivitātēm.**

MONITORINGS

- Datu uzskaitē un energoefektivitātes rādītāju analīze **platformā:** www.energoplanošana.lv

**norādīta
novirze +/-
10%!!**

PARBAUDE

- Monitorings, mērījumi un analīze
- Audits
  - Atbilstības novērtēšana
- korektīvas un preventīvas darbības
- Vadības ziņojums

SERTIFICĒTA EPS

Priekšrocības

- ▶ Efektīvas enerģijas politikas īstenošana
- ▶ Sistemātiskas pieejas ieviešana nepārtrauktam enerģijas rādītāju uzlabojumam
- ▶ Iespēja noskaidrot, novērtēt un uzraudzīt energoefektivitātes pasākumus objektos
- ▶ Iespēja kontrolēt objektu attīstību un pārskatīt plānotās aktivitātes,
- ▶ Iespēja racionāli apsaimniekot pašvaldības īpašumā esošās ēkas un citus objektus, samazināt izmaksas, uzlabot konkurētspēju, novirzot ietaupītos līdzekļus attīstībai, kā arī tā rezultātā samazināt SEG emisijas
- ▶ Sabiedrības iesaistīšana, uzlabojot izpratni par enerģiju, vidi un energoefektivitāti,
- ▶ Pozitīvais pilsētas tēls
- ▶ Labas prakses piemērs
- ▶ Nepārtraukta enerģijas pārvaldības uzlabošana, utt.

Trūkumi

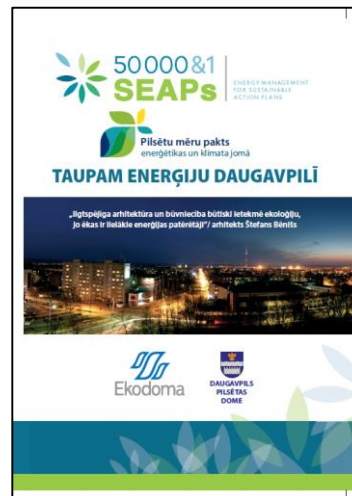
- ▶ Aprakstošās dokumentācijas apjoma palielināšanās
- ▶ Darbiniekiem papildus pienākumi un atbildība

Informēšana

Plakāts un buklets publiski pieejams

- katrā pašvaldības ēkā
- pašvaldības interneta vietnēs

DAUGAVPILS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS ENERGOPOLITIKA

Daugavpils pilsētas pašvaldība 2016. gada 10. novembrī **apstiprināja pašvaldības ilgtspējīgas enerģijas rīcības plānu 2016.-2020.gadam** un **uzsāka sertificētas energopārvaldības sistēmas ieviešanu**, tādējādi sērot pirmo soli ilgtspējīgas attīstības virzienā. Daugavpils pilsētas pašvaldība ir **pievienojusies Pilsētu mēru pakta iniciatīvai** klimata un enerģētikas jomā.

Pašvaldība apzinās efektīvas enerģijas izmantošanas ieguvumus un apņemas īstenot energoefektivitātes pasākumus ēku, siltumapgādes, sabiedriskā transporta un ielu apgaismojuma sektoros tās finansiālo un tehnisko iespēju robežās.

La i izpildītu apņemšanos, mūsu pašvaldība:

- ņem vērā visus normatīvos aktus un citas saistošās prasības;
- ievieš un uztur energopārvaldības sistēmu, atbilstoši LV EN ISO 50001:2012 standartam;
- uztur nepārtrauktu enerģijas patēriņa uzskaites sistēmu pašvaldības ēkās, ielu apgaismojumam un sabiedriskajam transportam;
- atbalsta energoefektīvu produktu iegādi un pakalpojumus;
- piemēro ilgtspējīguma kritērijus infrastruktūras projektēšanā;
- turpina virzīt mērķus un uzdevumus nepārtraukti, efektīvai enerģijas izmantošanai;
- informē visus pašvaldības darbiniekus, sadarbības partnerus un sabiedrību kopumā par enerģijas politiku.

Daugavpilī, 10.11.2016.

Sertifikāts

IELU PUBLISKAIS APGAISMOJUMS

SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

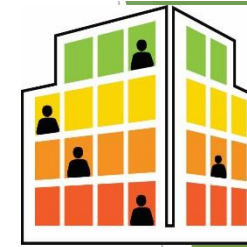
PAŠVALDĪBAS ĒKAS

Energo pārvaldības sistēmas izveide un ieviešana ir vēstījums pilsētniekiem, ka pašvaldībai rūp viņu un apkārtējās vides labklājība. Tas ir pozitīvs piemērs un aicinājums arī citiem padarīt efektīvu enerģijas izmantošanu par neatņemamu ikdienas sastāvdaļu.

Papildus informācija:
<https://www.daugavpils.lv/619>
<http://www.energoplansana.lv/>
<http://www.50001seaps.eu/lv/sakums/>
http://www.pilsetumerupakts.eu/index_lv.html
 Informācija iedzīvotājiem par energoefektivitāti AS „Sadales tīkls” uzņēmuma mājas lapā:
<http://www.sadales.tiks.lv/fat/aktualitates/energoefektivitate/>

<https://www.daugavpils.lv/lv/639>

PLĀNOTĀS AKTIVITĀTES

SAVE
@WORK

Energo sacensības

- Jaunā apkures sezonā
- atjaunotām pašvaldības ēkas (5-8)
- Semināri, tikšanās, paradumu maiņa
- Pieredzes pārņemšana mājsaimniecībā
- vērtēšanas kritērijs: **lielāks enerģijas patēriņa samazinājums** attiecībā pret atsauces patēriņa datiem.

Paldies par uzmanību!

Jautājumi...

Dzīvosim **ENERGO** efektīvāk!

Helēna Trošimova

Telpiskās attīstības plānotāja

Kr. Valdemāra ielā 13, 204. kab.

Tālrunis: (+371) 654 76066

e-pasts: helena.trosimova@daugavpils.lv

